

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň JUDr. Petry Kamínkové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobkyně: **Z. Š.,**
bytem X,

proti
žalované: **Česká advokátní komora,**
sídlem Národní 118/16, 110 00 Praha 1,

o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 20. 9. 2024, č. j. 10.04-000055/24-0002, a ze dne 4. 12. 2024, č. j. 10.04-000097/24-0002,

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 9. 2024, č. j. 10.04-000055/24-0002, se odmítá.
- II. Žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 12. 2024, č. j. 10.04-000097/24-0002, se zamítá.
- III. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalované se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se domáhá vyslovení nicotnosti, eventuálně zrušení dvou v záhlaví označených rozhodnutí, jimiž jí předseda České advokátní komory neurčil advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu.
2. Rozhodnutí ze dne 20. 9. 2024, č. j. 10.04-000055/24-0002 žalovaná odůvodnila tím, že žalobkyně nedoložila (ani neuvedla v žádosti) jména dvou advokátů, kteří jí odmítli poskytnout požadovanou právní službu. Žalobkyně tedy neosvědčila, že si nemohla zajistit právní službu jinak, tj. na smluvním základě, ve smyslu ust. § 18 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii (dále jen „zákon o advokacii“).
3. Rozhodnutí ze dne 4. 12. 2024, č. j. 10.04-000097/24-0002 žalovaná odůvodnila jednak taktéž tím, že žalobkyně neuvedla jména dvou advokátů, kteří jí odmítli poskytnout požadovanou právní službu, a jednak tím, že její žádost nebyla včasná. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobkyně požádala o určení advokáta k zastoupení v řízení před Ústavním soudem o ústavní stížnosti proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2024, č. j. 6 As 137/2024-33, jež bylo žalobkyni dle jejího sdělení doručeno dne 12. 9. 2024. Tuto žádost žalovaná obdržela dne 7. 11. 2024, tedy pět dnů před uplynutím lhůty k podání ústavní stížnosti. Žalobkyně zároveň neuvedla, zda ústavní stížnost podala sama, a zda tedy lhůta byla zachována. S ohledem na to, že žalovaná vyřizuje žádosti postupně podle data doručení, nebylo možné v tak krátké době o žádosti žalobkyně rozhodnout, nadto by případně určený advokát neměl dostatek času na převzetí věci a vypracování požadovaného podání.

Žalobní argumentace

4. Žalobkyně považuje napadená rozhodnutí za neurčitá, a tudíž nepřezkoumatelná, neboť v jejich výrocích není uvedeno, v jaké věci se advokát neurčuje.
5. Dále žalobkyně namítá, že výroky napadených rozhodnutí jsou vnitřně rozporné. Žalovaná v nich uvedla, že se neurčuje „advokát k poskytnutí právní služby za úplatu dle § 18c zákona o advokacii“. Zákon o advokacii přitom podle žalobkyně ani po novele přijaté po nálezů Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 44/21 zjevně nepočítá s určením advokáta za úplatu.
6. Právě namítaná absence zákonné úpravy pravidel pro určení advokáta za úplatu představuje jádro žalobní argumentace. Žalobkyně má za to, že žalovaná nebyla oprávněna rozhodnout podle ust. § 18c zákona o advokacii a požadovat splnění podmínek stanovených v § 18 odst. 2 a § 18c odst. 3 zákona o advokacii, neboť tato ustanovení nebyla novelou zákona o advokacii účinnou od 1. 1. 2024 dotčena. Žalovaná tak nastavila podmínky pro určení advokáta za úplatu bez zákonného podkladu. Povinnosti však mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod. Žalobkyně pokládá z tohoto důvodu napadená rozhodnutí za nicotná.
7. Žalobkyně poukazuje na to, že otázka právního rámce určení advokáta pro „majetné“ žadatele, kteří nemají nárok na bezplatnou právní pomoc, ve stavu po novele zákona o advokacii nebyla dosud žádným soudem vyřešena. Soudy rovněž nezvažily předložení věci k posouzení této otázky Ústavnímu soudu. Žalobkyně navrhuje, aby zdejší soud věc Ústavnímu soudu předložil.
8. K otázce (ne)včasnosti žádosti žalobkyně uvádí, že dle rozsudku NSS ze dne 17. 5. 2023, č. j. 9 As 122/2022-36, nelze zamítnout žádost žadatele jen na základě skutečnosti, že do uplynutí určité lhůty zbývá jen několik dnů. Nadto upozorňuje, že podání ústavní stížnosti lze zjistit

nahlédnutím na internetové stránky Ústavního soudu. Formulář žádosti o určení advokáta platný od 1. 1. 2024 údaj o podání ústavní stížnosti neobsahuje.

9. Podle žalobkyně žalovaná zatížila řízení vadami, které způsobují nicotnost, resp. nezákonnost jejích rozhodnutí, důsledkem čehož je odepření práva žalobkyně na přístup k soudu dle čl. 36 odst. 1 a práva na právní pomoc dle čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“).

Vyjádření žalované

10. Žalovaná navrhuje ve vztahu k rozhodnutí ze dne 20. 9. 2024, č. j. 10.04-000055/24-0002 odmítnutí žaloby, neboť žalobkyně proti tomuto rozhodnutí brojila již dříve podanou žalobou, vedenou u zdejšího soudu pod sp. zn. 15 A 119/2024. Pro případ, že by soud nepostupoval podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), žalovaná navrhuje zamítnutí žaloby.
11. Ve vztahu k rozhodnutí ze dne 4. 12. 2024, č. j. 10.04-000097/24-0002, považuje žalovaná žalobu za nedůvodnou a navrhuje její zamítnutí.
12. V prvé řadě poukazuje na to, že předmět právní služby, pro který žalobkyně žádala určení advokáta, již odpadl. Žalobkyně ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2024, č. j. 6 As 137/2024-33, skutečně sama podala, ta však byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2024, sp. zn. III. ÚS 3123/24.
13. Žalovaná se dále vyjadřuje k otázce nesplnění podmínky uvedení jmen dvou oslovených advokátů, kteří odmítli poskytnout požadovanou právní službu.
14. Uvádí, že o aktuálních podmínkách určování advokátů (po novele zákona o advokacii) byla žalobkyně poučena v jiném řízení, sdělením žalované ze dne 6. 2. 2024, č. j. 10.32-000052/24-0002. Žalobkyně přesto postupuje stereotypně a podmínky pro určení advokáta neplní.
15. K námitce chybějícího zákonného podkladu pro vydání napadeného rozhodnutí žalovaná uvádí, že i v mezidobí od vydání nálezů Ústavního soudu Pl. ÚS 44/21 do přijetí novely zákona o advokacii (tedy v době, kdy právní úprava určování advokáta za úplatu skutečně neexistovala) nemohla dle rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu aplikovat text zákona dotčený zrušujícím nálezem Ústavního soudu. Novela zákona o advokacii účinná od 1. 1. 2024 potřebnou novou právní úpravu přinesla.
16. Žalovaná cituje § 23 odst. 5 zákona o advokacii. Zdůrazňuje, že toto ustanovení je třeba vnímat v souvislosti s ust. § 18c odst. 3 zákona o advokacii. Trvá na tom, že žalobkyně byla povinna označit alespoň dva advokáty, na které se obrátila se žádostí o poskytnutí právní služby, a osvědčit, že jí poptávanou právní službu odmítli poskytnout. Tuto zákonnou podmínku žalobkyně nesplnila, tedy neosvědčila, že by si nemohla zajistit poskytnutí právních služeb jinak, ve smyslu ust. § 18 odst. 2 zákona o advokacii.
17. Pokud jde o druhý z důvodů napadeného rozhodnutí, tj. nikoli včasné podání žádosti, žalovaná argumentuje tím, že všechny senáty zdejšího soudu (svého času až na 17. senát) vnímaly, že zde musí být dostatek časového prostoru na kontakt mezi klientem a advokátem, na seznámení se s věcí, sepsání řádného podání atp. Vyvinula se tak judikatura správních soudů, dle které dvanáct dní je málo a přibližně tři týdny je dost. Žalovaná tedy trvá na tom, že žádost, kterou žalobkyně podala pět dnů před koncem lhůty pro podání ústavní stížnosti, nebyla podána včasně.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

Ústní jednání

18. Dne 26. 8. 2025 se konalo ústní jednání, k němuž soud předvolal účastníky v souladu s § 49 odst. 1 s. ř. s.
19. Žalobkyně se z jednání omluvila. Důvodem neúčasti je její nesouhlas s tím, že soud neshledal důvody pro předložení věci Ústavnímu soudu a nevyslovil nicotnost napadených rozhodnutí z důvodu neexistence zákonného podkladu. Zopakovala, že zákon nadále neupravuje možnost určit advokáta za úplatu. Jedná se o mezeru v zákoně, která podle ní nebyla odstraněna ani novelou zákona přijatou po již mnohokrát citovaném nález Ústavního soudu. Žalovaná proto rozhodovala o jejich žádostech bez zákonného podkladu.
20. Žalovaný se v návaznosti na žalobkyninu omluvu z jednání též omluvil.
21. Protože se účastníci jednání nezúčastnili, projednal soud věc v jejich nepřítomnosti (§ 49 odst. 3 s. ř. s.) a rozsudek vyhlásil vyvěšením zkráceného písemného vyhotovení bez odůvodnění na úřední desce soudu (§ 49 odst. 12 s. ř. s.).

Obsah správního spisu

22. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně žádostí ze dne 20. 8. 2024 požádala žalovanou o určení advokáta k poskytnutí právní služby pro řízení o ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2024, č. j. 5 As 161/2023-27.
23. Žádostí ze dne 6. 11. 2024 žalobkyně požádala žalovanou o určení advokáta k poskytnutí právní služby pro řízení o ústavní stížnosti proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2024, č. j. 6 As 137/2024-33.
24. V obou případech požádala žalobkyně o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu. K vyplněným formulářům Žádost o právní službu za úplatu pro fyzickou osobu žalobkyně vždy připojila přílohu, v níž vyjádřila pochybnost o zákonnosti formuláře a požadavku na uvedení jmen dvou oslovených advokátů, kteří odmítli právní službu ve věci poskytnout.
25. Žalobou napadenými rozhodnutími žalovaná žalobkyni neurčila advokáta k poskytnutí úplatné právní služby. Obě rozhodnutí byla žalobkyni doručena dne 6. 12. 2024.

Posouzení věci soudem

26. Soud se nejprve zabýval otázkou, zda vůbec lze podanou žalobu meritorně projednat, neboť o ní může rozhodnout pouze při splnění všech zákonem stanovených podmínek. Dospěl přitom k závěru, že žaloba částečně není věcně projednatelná, a že je tak příslušnou část žaloby třeba odmítnout.
27. Podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.*
28. Žalobkyně dne 27. 11. 2024 podala u Městského soudu v Praze žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 9. 2024, č. j. 10.04-000055/24-0002. Soud o této žalobě rozhodl rozsudkem ze dne 20. 5. 2025, č. j. 15 A 119/2024 -34, a to tak, že žalobu zamítl. Právě projednávanou žalobou žalobkyně napadá stejné rozhodnutí správního orgánu. Vzhledem k tomu, že soud o téže věci již rozhodl, je dána překážka *rei iudicatae*, tedy věci pravomocně

rozhodnutí. Z tohoto důvodu soud výrokem I. tohoto rozsudku odmítl žalobu v části směřující proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 9. 2024, č. j. 10.04-000055/24-0002.

29. Ve vztahu k části žaloby směřující proti rozhodnutí ze dne 4. 12. 2024, č. j. 10.04-000097/24-0002 (dále již jen „*napadené rozhodnutí*“), soud žádnou překážku pro věcné projednání neshledal. Žaloba byla dne 6. 2. 2025, tedy v poslední den lhůty pro podání žaloby, předána držiteli poštovní licence, a je tak včasná. Byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené.
30. Soud vycházel při přezkumu napadeného správního rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní; dále jen „s. ř. s.“). Napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).
31. Zdejší soud již opakovaně rozhodoval o obdobných žalobách stejné žalobkyně. V nynější věci soud, vycházející ze svých dříve vyslovených závěrů (viz zejm. rozsudky ze dne 20. 5. 2025, č. j. 11 A 128/2024-43, či ze dne 28. 5. 2025, č. j. 9 A 15/2025-43), nenalezl důvod se od svých předchozích rozsudků odchýlit, a proto i v tomto případě žalobu neshledal důvodnou.
32. Spornou mezi účastníky je především otázka, zda žalovaná neurčení advokáta oprávněně odůvodnila tím, že žalobkyně neuvedla a nedoložila dva advokáty, kteří žalobkyni odmítli poskytnout požadovanou právní službu.
33. V logice soudního přezkumu by se měl soud nejprve zabývat také namítanou nicotností a nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. S ohledem na to, že posouzení této námítky závisí na vyřešení meritorních otázek, soud na tomto místě prozatím toliko konstatuje, že žádnou z takových vad neshledal. Napadené rozhodnutí není nicotné, je založeno na řádném zákonném podkladě.

K přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí

34. Žalobkyně považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné proto, že v jeho výroku není uvedeno, v jaké konkrétní věci se advokát neurčuje. Dále namítá, že je výrok rozhodnutí vnitřně rozporný. Těmto námitkám soud nepřisvědčil.
35. Podle ustálené judikatury zakládá vnitřní rozpornost výroku nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro jeho nesrozumitelnost. Za nesrozumitelné lze považovat pouze takové rozhodnutí, z jehož výroku nelze vůbec zjistit, jak správní orgán o věci rozhodl, nebo u něhož nelze seznat, co je výrok a co odůvodnění, případně též rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem, nebo rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje (srov. rozsudek NSS ze 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-78, č. 133/2004 Sb. NSS).
36. Žádnou z těchto vad napadené rozhodnutí netrpí. Výrok je totiž neoddělitelnou součástí celého napadeného rozhodnutí, a je proto nutné jeho obsah hodnotit v kontextu celého rozhodnutí. Proto postačí, pokud žalovaná v úvodních pasážích odůvodnění jednoznačně konkretizovala věc, ve které žalobkyni advokáta neurčila. Není pochyb, že ve spojení s odůvodněním napadeného rozhodnutí je výrok dostatečně určitý. Žalobkyni ani nikomu jinému totiž nemohla vzniknout pochybnost o předmětu řízení. Opačný závěr by byl nepřipustně formalistický.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

37. Dále soud shledal, že výrok je přehledně oddělen od odůvodnění a je z něho jasné patrné, jak žalovaná o věci rozhodla a kdo je adresátem rozhodnutí. Žalovaná rovněž správně uvedla ustanovení, podle něhož rozhodovala. Žádnou vnitřní rozpornost soud ve výroku napadeného rozhodnutí nespatřuje.
38. Soud uzavírá, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné. I přes jeho stručnost v něm žalovaná logicky a srozumitelně zhodnotila všechny podstatné okolnosti vyplývající z žádostí žalobkyně a zasadila je pod konkrétní ustanovení zákona o advokacii. Přezkoumatelně též vyložila, proč žalobkyně konkrétní podmínky pro určení advokáta za úplatu nesplnila.

K nesplnění podmínek pro určení advokáta

39. Jak již soud uvedl v úvodu, v minulosti se opakovaně zabýval případy, kdy žalobkyně neúspěšně žádala žalovanou o určení advokáta za úplatu (po 1. 1. 2024) a nedoložila jména dvou neúspěšně oslovených advokátů. Žalobkyně v řízeních o těchto dříve posuzovaných věcech uplatnila obdobné žalobní námitky. Její žaloby byly postupně zamítnuty např. rozsudky z 22. 8. 2024, č. j. 10 A 41/2024-47, z 30. 9. 2024, č. j. 14 A 43/2024-51, z 21. 10. 2024, č. j. 18 A 17/2024-42, z 14. 11. 2024, č. j. 11 A 70/2024-41, z 25. 11. 2024, č. j. 17 A 43/2024-31, z 28. 11. 2024, č. j. 10 A 9/2024-37, z 23. 1. 2025, č. j. 15 A 57/2024-53, a ze 14. 5. 2025, č. j. 18 A 88/2024-51.
40. V zamítavých rozsudcích jednotlivé senáty zdejšího soudu vyčerpávajícím způsobem reagovaly na veškeré argumenty, které žalobkyně vznesla i v nyní projednávané věci. Soud nemá žádný důvod se od svých dříve vyslovených závěrů odchýlit, a proto v tomto rozsudku pouze ve stručnosti shrne podstatu argumentace a v podrobnostech odkazuje na odůvodnění citovaných rozsudků.
41. Zákon o advokacii stanovuje pro určení advokáta k poskytnutí právní služby několik podmínek, které musí být splněny kumulativně.
42. V první řadě podmínky vyplývají z § 18 odst. 2 zákona o advokacii. Podle tohoto ustanovení *ten, kdo nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních předpisů a ani si nemůže zajistit poskytnutí právních služeb jinak (dále jen „žadatel“), má právo, aby mu Komora na základě jeho včasné žádosti určila advokáta k poskytnutí*
- a) právní porady podle § 18a nebo*
b) právní služby podle § 18c.
43. Podle § 18c odst. 3 zákona o advokacii pak platí, že *nejde-li o poskytnutí právní služby na náklady státu podle § 23 odst. 3, je žadatel povinen v žádosti podle odstavce 2 doložit, že se neúspěšně pokusil zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů.*
44. Podle § 23 odst. 5 zákona o advokacii *byl-li advokát určen podle § 18c k poskytnutí právní služby za úplatu, hraď jeho odměnu klient podle právního předpisu upravujícího mimosmluvní odměnu, nedohodne-li se advokát s klientem jinak.*
45. Z citované právní úpravy tedy vyplývá, že žadatel je k žádosti povinen doložit, že se neúspěšně pokusil zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů tehdy, pokud se domáhá určení advokáta jinak, než na náklady státu v případech uvedených v § 23 odst. 3 zákona o advokacii.

46. V daném případě není sporu o to, že žalobkyně požádala o úplatné poskytnutí právní služby, neboť svoji žádost podala na formuláři „Žádost o právní službu za úplatu pro fyzickou osobu“ a ani později v průběhu řízení netvrdila, že by nárokovala právní službu bezplatnou. To nelze dovodit ani z obsahu jejích podání.
47. Poskytnutí právní služby za úplatu bylo do zákona o advokacii vtěleno až novelou – zákonem č. 349/2023 Sb., který nabyl účinnosti 1. 1. 2024. Před tímto datem zákon možnost požádat o ustanovení advokáta za úplatu nezakotvoval. Pokud se jedná o určení advokáta dle § 18c zákona o advokacii za úplatu, náklady stát nenese. A to bez ohledu na to, zda se jednalo o žádost za účelem zastoupení před Ústavním soudem, a nedopadá na ni proto § 23 odst. 3 zákona o advokacii.
48. Bylo tedy povinností žalobkyně splnit podmínku § 18c odst. 3 zákona o advokacii a nejen tvrdit, ale také doložit, že neúspěšně oslovila alespoň dva advokáty (srov. např. rozsudek NSS z 29. 2. 2024, č. j. 7 As 217/2023-28, bod 17). V posuzovaném případě se tato podmínka jeví jako logická. Určení advokáta žalovanou je až krajní možností poté, co žadatel dle § 18 odst. 2 zákona o advokacii nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem a nemůže si zajistit poskytnutí právních služeb jinak. Situace, v níž by se žadatel, který je schopen (zde navíc i ochoten) si právní služby advokáta zaplatit sám, mohl automaticky obracet na žalovanou bez nějaké vlastní snahy si advokáta obstarat, by účel § 18 odst. 2 zákona o advokacii popírala.
49. Žalobkyně netvrdí, že by tuto podmínku splnila. V přílohách k žádostem naopak žalobkyně konstatovala: „*Jména dvou advokátů, kteří mi odmítli poskytnout požadovanou právní službu, neuvádím [...]*“. Již proto žalovaná nemohla jejím žádostem vyhovět.
50. Soud shrnuje, že žalobkyně požádala žalovanou o určení advokáta za úplatu ve smyslu § 23 odst. 5 zákona o advokacii s tím, že bude hradit jeho odměnu. Z tohoto důvodu se nemohlo jednat o případ hrazení odměny advokáta státem ve smyslu § 23 odst. 3 zákona o advokacii, a žalobkyně tak byla povinna dle § 18c odst. 3 tohoto zákona doložit, že se bezúspěšně pokusila oslovit alespoň dva advokáty. Neboť žalobkyně nic takového nedoložila, ba ani netvrdila, nesplnila podmínky pro to, aby její žádosti mohlo být vyhověno.
51. Nelze žalobkyni přisvědčit, že dosud nebyla soudy vyřešena otázka, zda se novela zákona o advokacii měla, či neměla projevit v § 18 odst. 2 zákona o advokacii za účelem vytvoření právního rámce i pro majetné žadatele. Zdejší soud v mnoha svých rozsudcích potvrdil, že novelizované znění zákona o advokacii výslovně stanoví právní rámec i pro žádosti o určení advokáta pro poskytnutí právní služby za úplatu. Ponechání původního znění § 18 odst. 2 a § 18c odst. 3 zákona o advokacii i po novelizaci podle soudu nepochybně ob stojí. Tato ustanovení nijak nebrání žadatelům domáhat se poskytnutí právní služby, ať již bezplatné, nebo za úplatu. Zákonodárce tak nemusel tyto podmínky nově přehodnocovat či uvádět do souladu s nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 44/21. Pokud žalobkyně namítá, že možnost žádat o poskytnutí právní služby za úplatu není výslovně uvedena v § 18 odst. 2, soud na tom nevidí nic nezákonného či snad protiústavního. Právě § 18 odst. 2 písm. b) zákona o advokacii totiž odkazuje na právní služby podle § 18c téhož zákona. Z § 18c odst. 3 je pak zřejmé rozdělení určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně a za úplatu. O mezeru v zákoně se zjevně nejedná. Žalobkyně proto nemohla úspěšně namítat, že by se § 18c zákona o advokacii týkal pouze poskytnutí bezplatné právní služby.
52. Soud se proto neztotožňuje s námitkou žalobkyně, že by si žalovaná sama nastavila podmínky pro určení advokáta za úplatu bez výslovné zákonné úpravy. Podmínky pro

určení advokáta vyplývají z § 18c odst. 3 zákona o advokacii. Požadavek doložení dvou advokátů, kteří odmítli právní službu poskytnout, vyplývá přímo ze zákona. Soud tedy neshledal, že by došlo k zásahu do práva žalobkyně na soudní ochranu podle čl. 36 Listiny.

53. Soud tedy již opakovaně uvádí, že povinnost uvést v žádosti jména dvou advokátů, kteří odmítli žadateli právní službu poskytnout, nepovažuje za protiústavní. Jde naopak o logický a přiměřený požadavek, jak již uvedl výše. Soud proto neshledal důvod k předložení věci Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy. Ostatně ani sama žalobkyně neuvádí žádné konkrétní a srozumitelné důvody, proč by znění zákona o advokacii provedené novelou č. 349/2023 Sb. mělo být v rozporu s ústavním pořádkem. Soudu není zřejmý důvod, pro který žalobkyně svými opakujícími se žádostmi setrvale zatěžuje žalovanou, aniž by se řádně a věrohodně pokusila si nejprve právní pomoc za úplatu obstarat sama.
54. V návaznosti na již konstatované soud opakuje, že napadené rozhodnutí netrpí žádnou z vad, která by mohla způsobovat jeho nicotnost (§ 77 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu). Žalobkyně za důvod nicotnosti považuje absenci zákonného podkladu pro rozhodnutí žalované. Zákon o advokacii dle žalobkyně neobsahuje žádné ustanovení pro určení advokáta za úplatu. Soud však došel k závěru, že v daném případě existuje zákonný podklad pro vydání napadeného rozhodnutí. Je jím shora citovaná právní úprava obsažená v zákoně o advokacii, podle které žalovaná rozhodla o žádosti o určení advokáta (viz výše).
55. Soud proto uzavírá, že žalobkyně nesplnila výše uvedenou zákonnou podmínku pro určení advokáta žalovanou, (z důvodu procesní ekonomie) již proto neposuzoval, zda ob stojí i druhý důvod nevyhovění její žádosti spočívající v nikoli včasném podání žádosti. Je tomu tak proto, že nesplnění této podmínky již nemohlo mít na zákonnost napadeného rozhodnutí vliv.

Závěr a náklady řízení

56. Výrokem I. soud žalobu částečně odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro překážku věci pravomocně rozhodnuté.
57. Výrokem II. soud žalobu ve zbylé části zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s, neboť ji ze shora uvedených důvodů neshledal důvodnou.
58. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, a proto soud III. výrokem rozhodl, že na náhradu nákladů řízení nemá právo. Žalovaná byla ve věci plně úspěšná, avšak nevznikly jí žádné náklady řízení nad rámec běžného výkonu úřední činnosti. Proto jí soud jejich náhradu IV. výrokem nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. srpna 2025

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.